

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117220368
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5117220368.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: H. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: Mgr. D. I., nar. XX. XX. XXXX, trvalé bydlisko O. Y. XXX, t. č. bytom M. G. XX, L., zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou so sídlom V. Spanyola 8343/1A, Žilina, IČO: 42 063 451, a otca: Mgr. K. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX/X, L., zastúpeného splnomocneným zástupcom ADVOKÁT ADRIANA HRDINOVÁ, s. r. o., so sídlom Vojtecha Spanyola 1726/13, Žilina, IČO: 47 245 841, za účasti Krajskej prokuratúry Žilina, so sídlom Moyzesova 20, Žilina, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaniach matky a otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 37P/184/2017-1079 zo dňa 02. marca 2020, v spojení s doplniacím rozsudkom č. k. 37P/184/2017-1228 zo dňa 20. mája 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu, v spojení s doplniacím rozsudkom, vo výrokoch III. a IV. o výživnom a výroku VI. o úprave styku potvrdzuje.

II. Rozsudok okresného súdu, v spojení s doplniacím rozsudkom, vo výroku V. o výchovnom opatrení mení tak, že ukladá otcovi, matke a maloletému dieťaťu výchovné opatrenie (v rámci ktorého sa bude realizovať aj styk otca s maloletým dieťaťom) za účelom obnovenia a upevnenia vzťahu otca s maloletým dieťaťom a zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v špecializovanom zariadení - Centre pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie, Predmestská 1613, Žilina, s ktorým sú obaja rodičia povinní spolupracovať, a to v pravidelných intervaloch podľa pokynov psychológa/psychoterapeuta, minimálne raz týždenne po dobu šesť mesiacov.

Matka je povinná zabezpečiť účasť maloletého dieťaťa na odbornom poradenstve podľa pokynov špecializovaného zariadenia, ktoré bude odborné poradenstvo realizovať.

Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ukladá povinnosť poskytnúť Okresnému súdu Žilina súčinnosť, a to sledovaním, či rodičia a maloleté dieťa realizujú uložené výchovné opatrenie a podaním správy o priebehu realizácie výchovného opatrenia, a to v pravidelných mesačných intervaloch.

III. Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu, v spojení s doplniacím rozsudkom, nedotknutý.

IV. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 37P/184/2017-179 zo dňa 02. 03. 2020 maloletú H. I., nar. XX. XX. XXXX, zveril do osobnej starostlivosti matky Mgr. D. I. (výrok I.), s tým, že obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (výrok II.). Otcovi maloletej uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne od 01. 08. 2017, od 01. 05. 2019 sumou 230,- eur a od 01. 09. 2019 sumou 250,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (výrok III.). Nedoplatok na výživnom pre maloletú za obdobie od 01. 08. 2017 do 29. 02. 2020 vo výške 4.520,- eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach po 200,- eur, spolu s bežným výživným, k rukám matky maloletého dieťaťa, pod následkom straty výhody splátok (výrok IV.). Otcovi, matke a maloletému dieťaťu uložil výchovné opatrenie (v rámci ktorého sa bude realizovať aj styk otca s maloletým dieťaťom), ktoré spočíva v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení - Centre pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie, Žilina, Ul. Predmestská č. 1613, s ktorým sú obidvaja rodičia povinní spolupracovať, a to v pravidelných intervaloch podľa pokynov psychológa/psychoterapeuta, minimálne dvakrát týždenne po dobu troch mesiacov, a to v prítomnosti matky, následne v pravidelných intervaloch, podľa pokynov psychológa, minimálne jedenkrát týždenne po dobu troch mesiacov v neprítomnosti matky s tým, že matka zabezpečí účasť maloletého dieťaťa u psychológa/psychoterapeuta a s tým, že každé nezrealizované stretnutie otca s maloletým dieťaťom v rámci nariadeného výchovného opatrenia z objektívnych a riadne preukázaných dôvodov bude nahradené. V takom prípade sa uvedené lehoty trvania jednotlivých etáp výchovného opatrenia primerane predĺžia (výrok V.). Po ukončení realizácie výchovného opatrenia upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párný týždeň v sobotu od 13:00 hod. do 18:00 hod. a v nasledujúcu nedeľu od 13:00 hod. do 18:00 hod. v neprítomnosti matky po dobu 3 mesiacov a následne každý párný týždeň v neprítomnosti matky od piatku od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. s tým, že otec si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a po skončení stretnutia ho matke v mieste jej bydliska odovzdá. Matke uložil povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a dieťa mu odovzdať. V prípade odôvodnených prekážok, ktoré by bránili stretnutiu otca s dieťaťom, matke súd uložil bezodkladne oznámiť túto skutočnosť otcovi s tým, že otec má právo na náhradný styk v rovnakom nere realizovanom rozsahu (výrok VI.). Matke uložil povinnosť pravidelne informovať otca o všetkých podstatných záležitostiach o maloletej, a to písomne alebo elektronicky, minimálne jedenkrát mesačne, najmä o jej zdravotnom stave, prospechu, záujmových aktivitách, využívaní voľného času (výrok VII.). Návrh otca zo dňa 14. 01. 2019, ktorý bol doručený Okresnému súdu Žilina dňa 21. 01. 2019, na uloženie výchovného opatrenia maloletému dieťaťu zamietol (výrok VIII.). Návrh otca zo dňa 08. 11. 2019 na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti zamietol (výrok IX.). Týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 10. 12. 2014, sp. zn. 9P/253/2014, v časti zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, trvalého bydliska maloletého dieťaťa, neurčeného výživného, rozhodnutia o určení poberania prídavku na dieťa a uplatňovania daňového bonusu (výrok X.). Žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok XI.).

V odôvodnení konštatoval, že návrhom doručeným okresnému súdu dňa 10. 07. 2017 sa matka maloletého dieťaťa domáhala zmeny úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu upravenej rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/253/2014 zo dňa 10. 12. 2014 tak, že maloleté dieťa bude zverené do jej osobnej starostlivosti a otec bude zaviazaný prispievať na výživu dieťaťa sumou 150,- eur mesačne. Návrh odôvodnila zmenou v správaní sa dieťaťa, ktoré odmieta k otcovi ísť.

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 14. 07. 2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/52/2017 zo dňa 19. 07. 2017, bolo maloleté dieťa na základe návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 70,- eur mesačne.

Otec s návrhom matky nesúhlasil. Uviedol, že u dieťaťa sa začína prejavovať syndróm zavrhnutého rodiča. Podľa otca dieťa nemá u matky vytvorené podmienky na zdravý vývoj a nie je zabezpečená ani stabilita jej výchovného prostredia. Podľa otca matka dieťa manipuluje a chce ho dostať do výlučnej starostlivosti. Navrhol návrh matky zamietnuť a súčasne navrhol zveriť dieťa do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazat' výživným vo výške 200,- eur mesačne. Súčasne navrhol upraviť styk matky s maloletým dieťaťom.

Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/30/2018 zo dňa 27. 06. 2018, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 37P/184/2017 zo dňa 28. 03. 2018, bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom 10-krát v období 6 mesiacov odo dňa vykonateľnosti uznesenia, a to bez prítomnosti matky, na pôde kolízneho opatrovníka za prítomnosti psychológa tohto úradu s tým, že jednotlivé stretnutia sa uskutočnia v termínoch a v rozsahu určenom kolíznym opatrovníkom po vzájomnej dohode s matkou

a dieťaťom. Rodičom maloletej súd uložil povinnosť odo dňa vykonateľnosti uznesenia zúčastniť sa päťkrát spoločných stretnutí so psychológom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina. Po uplynutí 6 mesiacov odo dňa vykonateľnosti uznesenia upravil styk otca s maloletou dcérou každý párný týždeň v sobotu od 13:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 13:00 hod. do 18:00 hod.

Podaním doručeným okresnému súdu dňa 21. 01. 2019 sa otec maloletého dieťaťa domáhal nariadenia výchovného opatrenia na zabezpečenie rodinných pomerov, spočívajúceho v dočasnom odňatí maloletého dieťaťa z osobnej starostlivosti matky a jeho umiestnení vo výchovnom zariadení v rozsahu 4 mesiacov s tým, že rodičia by boli povinní spolupracovať s výchovným zariadením podľa pokynov psychológa.

Uznesením zo dňa 23. 12. 2019 súd ex offio nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi, matke a maloletému dieťaťu výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu, najmä za účelom obnovenia vzťahu medzi otcom a dieťaťom a eliminovania rodičovského konfliktu.

Súd vo veci rozhodol aplikujúc ust. § 28 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“).

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/253/2014 zo dňa 10. 12. 2014, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch. Výživné určené nebolo. Striedavá starostlivosť sa realizovala do júla 2017. Následne dieťa začalo otca odmietať, odmietlo sa s ním aj stretávať. Matka žije v spoločnej domácnosti s druhom a staršou dcérou, otec dieťaťa uzavrel manželstvo, z ktorého sa mu narodilo dieťa. Došlo teda k zásadným zmenám v osobných pomeroch u obidvoch rodičov.

Súd na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu zmenil doterajšiu úpravu, striedavú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o dieťa kontinuálne stará (od nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti - pozn. odvolacieho súdu), a ktorá je pre dieťa hlavnou vzťahovou osobou. V starostlivosti o maloleté dieťa neboli zistené nedostatky a takúto úpravu navrhol znalec, kolízna opatrovníčka aj prokurátor a je v súlade aj s názorom maloletého dieťaťa. Dieťa odmieta nielen striedavú osobnú starostlivosť, ale aj stretávanie s otcom. Súd sa stotožnil s názorom znalca, že v súčasnosti by ponechanie dieťaťa v striedavej osobnej starostlivosti alebo zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti otca dieťa poškodilo psychicky, s následnou možnosťou somatizácie úzkosti sprievodných negatívnych psychických stavov. Dieťa sa jednoznačne vyjadrilo, že chce bývať s matkou a súd na tento názor dieťaťa prihliadol so zreteľom na jeho rozumovú a mravnú vyspelosť. Zastupovať a spravovať majetok dieťaťa budú obidvaja rodičia.

Nakoľko súd maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, návrh otca na zverenie dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti zamietol ako nedôvodný. Rodičia spolu nekomunikujú, sú v zásadnom konflikte, preto podľa názoru súdu nie sú splnené ani podmienky na ponechanie dieťaťa v striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, nakoľko pri nariadení striedavej osobnej starostlivosti je nevyhnutná rodičovská koalícia.

Súd súčasne uložil matke povinnosť pravidelne informovať otca o všetkých podstatných záležitostiach o maloletej H., a to písomne alebo elektronicky, minimálne raz mesačne, najmä o jej zdravotnom stave, prospechu, záujmových aktivitách, využívaní voľného času. Otec poukazoval na to, že matka ho o dieťati neinformuje a matka nepreukázala, že by dobrovoľne plnila túto povinnosť v dostatočnom rozsahu, preto súd považoval za potrebné autoritatívne rozhodnúť aj v tejto oblasti rodičovských práv a povinností.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, zo schopností, možností a majetkových pomerov rodičov a práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov, zároveň prihliadol na to, že matka sa o dieťa osobne stará. Odôvodnené potreby dieťaťa súd ustálil a diferencoval v troch obdobiach, a to od 01. 08. 2017, odkedy matka navrhla určiť výživné do konca apríla 2019, následne od mája 2019, kedy sa zvýšili odôvodnené výdavky, najmä na tenis, do augusta 2019 a od 01. 09. 2019, kedy dieťa nastúpilo do druhého stupňa základnej školy.

Odôvodnené potreby dieťaťa vo finančnom vyjadrení súd ustálil od 01. 08. 2017 do 30. 04. 2019 vo výške cca 330,- eur mesačne. Vychádzal z toho, že 01. 09. 2017 nastúpila maloletá H. do 3. ročníka základnej školy. Výdavky matky spojené so zdravotnými problémami dieťaťa ustálil súd v tomto období na 15,- eur mesačne (lieky na bežné detské ochorenia, doplnky stravy, lekárske vyšetrenia hradené zdravotnou poisťovňou - doplatky). Dieťa sa v tomto období venovalo tancu, za čo matka platila 25,- eur mesačne, súkromná výučba anglického jazyka 40,- eur, strava v škole 25,- eur, strava doma 120,- eur, oblečenie 40,- eur, hygienické a iné základné potreby 15,- eur, mobilný telefón 4,- eur, výdavky v škole 15,- eur, voľno-časové aktivity 30,- eur.

Odôvodnené potreby dieťaťa vo finančnom vyjadrení za obdobie od 01. 05. 2019 do 31. 08. 2019 ustálil súd vo výške cca 400,- eur mesačne. Konštatoval, že v tomto období pribudli matke výdavky spojené s tenisom, čo predstavuje podstatnú zmenu pomerov oproti predchádzajúcemu obdobiu, a to v sume 70,- eur mesačne.

Odôvodnené potreby dieťaťa vo finančnom vyjadrení za obdobie od 01. 09. 2019 súd ustálil vo výške cca 450,- eur mesačne. Za podstatnú zmenu pomerov považoval nástup dieťaťa do druhého stupňa základnej školy. Podľa názoru súdu vzrástli výdavky v škole priemerne mesačne o 5,- eur, strava doma (dieťa je psychicky a najmä fyzicky vyspelejšie) sa zvýšila cca o 30,- eur, výdavky na oblečenie o cca 10,- eur, hygienické a iné základné potreby o 10,- eur. Pribudla liečba krátkozrakosti a kúpa okuliarov, liečba alergie - nárast výdavkov o cca 10,- eur. Výdavky na voľno-časové aktivity narástli o cca 5,- eur mesačne. Došlo k poklesu výdavkov - strava v škole o cca 20,- eur.

Pokiaľ ide o pomery matky, táto žije s druhom v spoločnej domácnosti, má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči staršej dcére H., na ktorú otec dieťaťa prispieva vo výške 250,- eur mesačne. Zdravotný stav matky je dobrý, má vysokoškolské vzdelanie. Čistý mesačný príjem matky sa v rozhodnom období pohyboval od cca 1.200,- eur do 1.300,- eur. Výdavky na bývanie matky predstavujú cca 265,- eur, druh jej prispieva sumou 140,- eur mesačne. Podiel maloletej H. na výdavkoch na bývanie súd ustálil na sumu 30,- eur mesačne (celkovo v domácnosti bývajú 4 osoby). Matka má vo výlučnom vlastníctve motorové vozidlo a novostavbu rodinného domu. Spláca hypotekárny úver v celkovej výške 140.000,- eur a mesačná splátka je 460,- eur mesačne. Má v podielovom vlastníctve pozemky, ide väčšinou o ornú pôdu a trvalé trávne porasty.

Pokiaľ ide o pomery otca, otcov zdravotný stav je dobrý, má ešte vyživovaciu povinnosť voči manželke a maloletej D.. Absolvoval vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, je v produktívnom veku, podniká v značnom rozsahu ako živnostník, o čom svedčia jeho podnikateľské príjmy a výdavky, ktoré od roku 2017 exponenciálne narastajú. V roku 2016 mal otec príjmy z podnikania vo výške 8.937,- eur a výdavky 5.004,14 eur, v roku 2017 príjmy z podnikania 20.722,38 eur a výdavky 17.181,40 eur a v roku 2018 príjmy z podnikania 66.137,94 eur a výdavky 68.242,92 eur. Súd vyzval otca, aby preukázal svoje príjmy a výdavky, aby mohol posúdiť dôvodnosť jeho podnikateľských výdavkov, čo do druhu aj výšky. Otec to však neurobil s odôvodnením, že by tieto údaje mohla matka zneužiť.

Súd konštatoval, že formálne mohol aplikovať ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine, avšak z materiálneho hľadiska, nakoľko otec niektoré doklady predložil a v konkrétnom prípade, po zhodnotení všetkých okolností prípadu, by považoval takýto postup za neprimerane prísny a nespravodlivý. Z vykonaného dokazovania preto ustálil pomery otca tak, aby mohol správne a spravodlivo rozhodnúť o výške vyživovacej povinnosti otca. Súd konštatoval, že skutočnosť, že otec riadne nepreukázal jeho príjmy a výdavky, nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa a jeho práva na riadne výživné.

Z uvedeného dôvodu súd vychádzal z pomerov otca, ktorý v roku 2017 býval v spoločnej domácnosti s terajšou manželkou. V júni 2018 uzavrel manželstvo, z ktorého pochádza maloletá D. I., ktorá má 3 roky. Manželka bola tri roky na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok. Od 01. 02. 2019 je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Dávku v nezamestnanosti nepoberá, ani sociálnu dávku, nemá žiadny príjem. Výdavky na D. sú asi 100,- eur mesačne. Výdavky manželky sú cca 250,- eur. Bývajú v 4-izbovom byte, ktorý patrí otcovi otca dieťaťa, nájomné neplatia. Výdavky spojené s bývaním sú podľa otca 180,- eur, z tejto sumy platí on sám 80,- eur a 100,- eur mu prispieva otec. Otcovi údajne finančne prispieva jeho otec, teta (cca 400,- eur mesačne), čo však nepreukázal. Manželke pomáhajú údajne jej rodičia sumou 100,- eur, ani túto skutočnosť však otec nepreukázal. Osobné výdavky otca, okrem výdavkov na bývanie a na výživné deťom, sú mesačne asi 200,- eur až 250,- eur, na pohonné hmoty pre súkromné účely dáva otec mesačne 100,- eur, spolu podľa jeho tvrdenia 350,- eur. Otec má svoje osobné výdavky 350,- eur, výdavky na bývanie 80,- eur, výdavky pre maloletú D. sú podľa neho 100,- eur, výdavky manželky sú 250,- eur mesačne, platí mesačne výživné 70,- eur pre maloletú H., čo je spolu 850,- eur. Otcovi majú prispievať rodinní príslušníci sumou 400,- eur mesačne a manželke 100,- eur mesačne, čo je mesačne spolu 500,- eur. V roku 2018 a 2019 nemal otec v podnikaní žiaden príjem, v roku 2017 mal príjem 250,- eur mesačne a v roku 2016 príjem 250,- až 300,- eur mesačne. Na výzvu súdu z čoho hradí vyššie výdavky ako deklaroval svoje príjmy, otec uviedol, že mu požičiava otec, teta, rodičia manželky, dostáva sa do mínusových čísel. Otec napriek tomu používa dve luxusné motorové vozidlá (jedno kúpil v hotovosti v roku 2017 za sumu 34.991,67 eur, druhé na leasing za sumu 13.022,89 eur) a absolvuje nákladné dovolenky v zahraničí a víkendové pobyty. V roku 2018 a 2019 nakúpil do svojej firmy stroje a zariadenia za sumu cca 60.000,- eur, platí leasingové splátky 1.200,- eur mesačne. Otcovi sa údajne nedarí podnikat' tak ako si predstavoval, avšak nákladné stroje, zariadenie, kupuje aj naďalej. Majetok jeho firmy je podľa inventúrneho súpisu majetku otca ako živnostníka v sume 77.648,76 eur. Otec vlastní aj hodnotné pozemky, ktoré ponúkal na predaj za sumu 50.000,- eur až 60.000,- eur.

Vychádzajúc z uvedeného súd výdavky otca pre jeho rodinu ustálil na sumu minimálne 2.000,- eur (osobné výdavky otca, jeho manželky a maloletej D., výživné pre maloletú H., splátky leasingu na auto). Otec platí leasingové splátky, takže musí mať príjem aj z podnikateľskej činnosti. Súd neuveril tvrdeniu otca, že nemá žiaden príjem z podnikania a tomu potom logicky zodpovedá aj reálny príjem otca.

S poukazom na ust. § 62 ods. 5 zákona o rodine súd neuznal ako odôvodnený výdavok otca na leasing auta Škoda Rapid s mesačnou splátkou 240,- eur a neprihliadal naň. Konštatoval, že práve z tohto výdavku môže otec platiť výživné aké dieťaťu podľa práva a všeobecnej spravodlivosti patrí. Otec vynaložil svoje úspory (17.000,- eur podľa jeho vyjadrenia) z podnikania a požičal si ešte 20.000,- eur od fyzickej osoby (čo nepreukázal) na nákup luxusného motorového vozidla, následne si kúpil ďalšie auto. Konštatoval tiež, že ak sa otcovi v podnikaní nedarí, môže sa zamestnať (má vysokoškolské vzdelanie aj prax, dobrý zdravotný stav), predať výrobné prostriedky, autá a pôdu a bude mať dostatok finančných prostriedkov na svoj nadštandardný životný štýl a aj na výživné pre maloletú H..

Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, schopností, možností rodičov je potom podľa názoru súdu v schopnostiach a možnostiach otca uspokojovať odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sumami minimálne 200,- eur mesačne od 01. 08. 2017, od 01. 05. 2019 sumou 230,- eur mesačne a od 01. 09. 2019 sumou 250,- eur mesačne.

Súd zároveň rozhodol o povinnosti otca zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 01. 08. 2017 do 29. 02. 2020 vo výške 4.520,- eur. Súd konštatoval, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že otec zaplatil výživné v období od augusta 2017 do 29. 02. 2020 v sume 2.100,- eur. Túto sumu súd odpočítal od výživného, ktoré bol otec povinný platiť v zmysle rozsudku, ktoré predstavuje sumu 6.620,- eur. Súd povolil otcovi splácať dlžné výživné v splátkach po 200,- eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že ak si otec nebude plniť takto určenú vyživovaciu povinnosť, stratí výhodu splátok dlžného výživného. Pokiaľ ide o styk otca s maloletým dieťaťom, tento sa prakticky nerealizuje, okrem krátkodobých náhodných stretnutí a stretnutí u psychológa. Dieťa otca odmieta, bojí sa ho, resp. má zo stretnutia s otcom strach. Keďže aj podľa názoru znalca by nútenie dieťaťa do styku s otcom mohlo byť kontraproduktívne, súd upravil styk otca s dieťaťom najskôr v prítomnosti matky (v rámci nariadeného výchovného opatrenia) a následne bez jej prítomnosti (adaptačné obdobie). Súd konštatoval, že predpokladom obnovenia vzťahu otca a dieťaťa je ukončenie rodičovského konfliktu a väčšia aktivita matky dieťaťa. Nie je možné ponechať úpravu styku len na vôli dieťaťa so zreteľom na jeho vek, rozumovú a vôľovú vyspelosť, preto súd zobral do úvahy názor dieťaťa, avšak nie nekriticky, tento korigoval. Znalec odporučil stretávanie sa otca s dieťaťom zo začiatku za prítomnosti nezávislého psychoterapeuta, ktorého rodičia nepoznajú, minimálne dvakrát do mesiaca, zo začiatku aj za prítomnosti matky. Postupne, ak sa zlepší vzťah dieťaťa k otcovi, odporučil interval stretávania s otcom každý druhý víkend v mesiaci s dodatkom, že ak dieťa nebude chcieť ísť na víkend k otcovi, tak to bude otcom a matkou umožnené. Podľa znalca psychoterapia raz za mesiac má malý efekt, v tomto prípade by navrhoval psychoterapiu minimálne dvakrát do mesiaca, optimálne však každý týždeň.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania, záverov znalca, právnych úvah a citovanej judikatúry, potom súd upravil styk otca s dieťaťom tak, že na začiatku sa bude realizovať formou uloženého výchovného opatrenia a potom každý páry týždeň v sobotu od 13:00 hod. do 18:00 hod. a nasledujúcu nedeľu od 13:00 hod. do 18:00 hod. v neprítomnosti matky po dobu troch mesiacov a následne každý páry týždeň v neprítomnosti matky od piatku od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod. Týmto postupným prístupom, za odbornej pomoci, by podľa názoru súdu malo dieťa nadviazať s otcom štandardný a zdravý vzťah, z čoho bude profitovať najmä maloleté dieťa. Úpravu styku otca s dieťaťom cez prázdniny a sviatky považoval súd za predčasnú s tým, že ak sa podarí upraviť styk otca s dieťaťom, následne sa rodičia môžu o styku cez prázdniny a sviatky dohodnúť alebo autoritatívne rozhodne súd.

Návrh otca na uloženie výchovného opatrenia súd zamietol. Otec navrhoval odňatie dieťaťa z osobnej starostlivosti matky a jeho umiestnenie vo výchovnom zariadení na štyri mesiace s tým, že rodičia by boli povinní spolupracovať s výchovným zariadením podľa pokynov psychológa. Súd konštatoval, že dieťa je fixované na matku, matka sa o dieťa riadne stará, nebráni v styku s otcom vedome, avšak je nezrelá v príprave dieťaťa na styk s otcom. Znalec naznačil v čom rodičia robia zásadné chyby, takže ak o nich aj v minulosti nevedeli, teraz sú im známe a ak v nich budú pokračovať, pôjde už o vedomé a zámerné konanie. Dieťa trpí úzkostnými stavmi, tetániou a takýto radikálny a nedôvodný zásah by dieťa poškodil takmer s istotou psychicky a následne aj fyzicky. Výchovné opatrenie by bolo v podstate trestom pre dieťa za nepochopiteľné deštruktívne a psychotoxické správanie rodičov. Podľa názoru súdu nie sú splnené zákonné predpoklady na takýto radikálny zásah.

Súd však ex offo uložil výchovné opatrenie, a to otcovi, matke a dieťaťu spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení - Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Žiline, s ktorým sú obidvaja rodičia povinní spolupracovať. Pri ukladaní

výchovného opatrenia vychádzal zo zisteného skutkového stavu veci, kedy styk otca s dieťaťom sa nerealizuje, dieťa otca dlhodobo odmieta, matka je v tomto smere nezrelá a pasívna. Súd konštatoval, že psychoterapia môže objasniť príčinu správania a postoja dieťaťa k otcovi komplexnejšie, pretože dôvody, ktoré uvádza dieťa, nie sú takého charakteru, aby celkom odmietalo otca. Otec má rodičovské kompetencie a žiadne zásadnejšie negatívne prejavy otca vo vzťahu k dieťaťu neboli preukázané. V rámci tohto výchovného opatrenia sa bude realizovať aj pravidelný a systematický styk otca s maloletým dieťaťom v interakcii so psychoterapeutom/psychológom, a to v pravidelných intervaloch podľa pokynov psychológa/psychoterapeuta, spočiatku v prítomnosti matky, následne v neprítomnosti matky. Intenzívnu psychoterapiu odporučila kolízna opatrovníčka, prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina a aj znalec, otec s ňou súhlasil.

Keďže sa zmenili pomery, súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/253/2014 zo dňa 10. 12. 2014 v časti zverenia maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, trvalého bydliska maloletého dieťaťa, neurčeného výživného, rozhodnutia o určení poberania prídavku na dieťa a uplatňovania daňového bonusu.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keď v konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania a účastníci konania priznanie nároku na náhradu trov konania ani nežiadali.

2. Doplnčiacim rozsudkom č. k. 37P/184/2017-1228 zo dňa 20. 05. 2020 súd doplnil výrok rozsudku okresného súdu zo dňa 02. 03. 2002 o výrok, ktorým priznal PhDr. Jozefovi Ďanovskému, s miestom výkonu činnosti G. XX., súdnemu znalcovi z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých, znalečné v sume 89,26 eur. Ďalším výrokom štátu priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 219,02 eur a otcovi uložil povinnosť nahradiť trovy štátu vo výške 109,51 eur na účet Okresného súdu Žilina do troch dní od právoplatnosti rozsudku a matke povinnosť nahradiť trovy štátu vo výške 109,51 eur na účet Okresného súdu Žilina do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vydanie doplnčacieho rozsudku súd odôvodnil tým, že rozsudkom zo dňa 02. 03. 2020 opomenul rozhodnúť o trovách štátu. Nakoľko však predmetný rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť, rozhodol v súlade s § 2 ods. 1, 2 C. m. p., § 225 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) doplnčiacim rozsudkom.

Konštatoval, že uznesením zo dňa 01. 10. 2018 bolo v konaní nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a za znalca bol ustanovený PhDr. Jozef Ďanovský. Otcovi a matke bola uložená povinnosť zložiť pred davok na znalecké dokazovanie, každému vo výške 250,- eur. Uznesením okresného súdu zo dňa 06. 03. 2019 súd priznal znalcovi PhDr. Jozefovi Ďanovskému znalečné za vypracovanie znaleckého posudku vo výške 629,76 eur, a to sumu 250,- eur zo zálohy zloženej otcom a 250,- eur zo zálohy zloženej matkou, sumu 129,76 eur priznal z rozpočtových prostriedkov súdu. Znalec bol predvolaný a vypočutý na pojednávaní, v súvislosti s účasťou na ktorom si vyúčtoval znalečné vo výške 89,26 eur.

O nároku znalca súd rozhodol podľa § 3 ods. 1, § 14 ods. 4, § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, § 7 ods. 1, 2, 4 až 6 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, § 1 písm. b) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 632/2008 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách. Súd konštatoval, že nakoľko znalec si vyúčtoval odmenu v rozsahu, ktorý zodpovedá vykonanému znaleckému úkonu, prináleží mu suma 89,26 eur tak ako bola uplatnená.

Podľa § 57, § 58 C. m. p. súd zároveň rozhodol o trovách štátu. Mal preukázané, že v konaní vznikli štátu trovy celkovo vo výške 219,02 eur (89,26 eur za účasť znalca na pojednávaní + 129,76 eur, ktoré boli znalcovi vyplatené za vypracovanie znaleckého posudku z rozpočtových prostriedkov súdu). Prihliadnuc na nesporný charakter konania a skutočnosť, že zo spisu nebolo preukázané, že by niektorý z rodičov splnil podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, považoval súd za spravodlivé, aby sa obaja rodičia podieľali na trovách štátu, a to v rovnakom rozsahu, t. j. v sume 109,51 eur. Súd zaviazal rodičov nahradiť trovy štátu v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Proti tomuto rozsudku, čo do výrokov V. a VI. podala matka maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), h) C. s. p. odvolanie, ktorým sa domáhala zrušenia napadnutého rozsudku v tejto časti a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k nariadenému výchovnému opatreniu matka namietala, že frekvenciu určenú súdom nie je možné považovať za reálnu. Poukázala na to, že maloletá si musí zabezpečovať náročné školské

povinnosti ako žiačka 5. ročníka základnej školy a popritom povinnosti, ktoré vyplývajú z pravidelných návštev lekára a záujmových aktivít - 2 x do týždňa tenis, 1 x do týždňa angličtina, ktoré povinnosti je potrebné skĺbiť s povinnosťou, ktorá by mala vyplývať z rozsudku. Ako reálne sa javí podrobovať sa odbornému poradenstvu v označenom špecializovanom zariadení za prítomnosti matky 2 x do mesiaca po dobu nie 3 mesiace ako rozhodol súd prvej inštancie, ale po dobu minimálne 6 mesiacov. V prípade takejto úpravy termínov, v ktorých sa maloleté dieťa bude podrobovať odbornému poradenstvu, by bolo učené zadosť aj stanovisku znalca, ktorý sa vyjadroval v znaleckom posudku vo veci k uvedenej otázke v tom zmysle, že poradenstvo, v rámci ktorého by sa realizoval styk otca s maloletou, by malo byť minimálne 2 x do mesiaca. Poukázala na to, že frekvencia odborného poradenstva v špecializovaných zariadeniach, vrátane zariadenia uvedeného vo výroku rozsudku, ktoré sú mimoriadne preťažené, by nemala byť určená súdom v takom rozsahu, aby už v čase vydania rozhodnutia bolo zrejme, že rozhodnutie nie je možné v takomto rozsahu realizovať.

Poukázala na to, že už v súčasnosti, napriek tomu, že uznesením o neodkladnom opatrení zo dňa 23. 12. 2019 bolo nariadené výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v tom istom špecializovanom zariadení minimálne 1 x týždenne po dobu 1 mesiaca a následne minimálne 1 x za dva týždne, bolo zvolané psychológom len jedno stretnutie dňa 25. 02. 2020, na ktorom sa zúčastnili obaja rodičia podľa pokynov psychológa bez prítomnosti maloletej, ďalšie stretnutie bolo určené na deň 19. 03. 2020, teda po troch týždňoch od prvej terapie, a toto bolo zrušené kvôli karanténe v súvislosti s pandemiou. Je teda nereálne, aby boli vykonávané terapie v súvislosti s odborným poradenstvom 2 x do týždňa ako to určil v napadnutom rozhodnutí súd. Podľa matky by výchovné opatrenie malo byť realizované najviac 2 x do mesiaca, a to po dobu 6 mesiacov za jej prítomnosti. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že maloletá je na ňu viazaná, otca sa bojí, zásadne dlhodobo odmieta sa s otcom stykať. Z kontaktu s otcom pociťuje úzkosť. Vzhľadom k tomu, že maloletá nebola v kontakte s otcom po dobu 2 roky, je podľa nej nereálne, aby sa po uplynutí 3 mesiacov výchovné opatrenie mohlo realizovať bez jej prítomnosti. Takéto výchovné opatrenie by nemohlo splniť pri nespolupráci maloletej bez jej prítomnosti svoj účel. Reakcie maloletej, aj za jej prítomnosti, počas terapií vykonávaných Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina potvrdzujú, že aj v čase, keď bola prítomná pri terapiách, maloletá sa odmietala po určitom čase terapiám podrobiť a v jej citovom rozpoložení bolo potrebné terapiu ukončiť.

Pokiaľ ide o výrok rozsudku, ktorým súd rozhodol, že v prípade nezrealizovaného stretnutia otca s maloletou z objektívnych a riadne preukázaných dôvodov, bude každé nezrealizované stretnutie nahradené, čo bude mať vplyv na predĺženie lehoty trvania jednotlivých etáp výchovného opatrenia primerane, tento považovala matka za neurčitý, nezrozumiteľný. Z rozhodnutia nevyplýva, čo je možné považovať za objektívne a riadne preukázané dôvody, či objektívne dôvody spočívajú aj v dôvodoch na strane špecializovaného zariadenia a akým spôsobom sa v prípade objektívnych a riadne preukázaných dôvodov bude predlžovať lehota jednotlivých etáp výchovného poradenstva, nakoľko termín primerane, ktorý súd označil, je možné vykonať rôznym spôsobom.

Podľa matky maloletej, súd pochybil, keď nezisťoval reálne možnosti inštitúcie, na ktorej sa má realizovať odborné poradenstvo, z hľadiska frekvencie termínov odborného poradenstva v tomto špecializovanom zariadení.

Matka maloletej nesúhlasila ani s úpravou styku po ukončení realizácie výchovného opatrenia. Namietala, že súd pri rozhodovaní nebral do úvahy reálne možnosti z časového hľadiska dosiahnutia takého stavu, aby bolo možné u maloletej dospieť k zmene doterajších dlhodobých postojov vo vzťahu k otcovi, najmä aby bolo možné realizovať styk otca s maloletou v jej neprítomnosti už v období 6 mesiacov. Zdôraznila, že aj súd má za to, že k nadviazaniu štandardného a zdravého vzťahu maloletého dieťaťa s otcom môže prispieť postupný a citlivý prístup za odbornej pomoci, čo si bude vyžadovať dlhší časový priestor a určité adaptačné obdobie. Z odôvodnenia rozhodnutia však nevyplýva, akými úvahami sa súd zaoberal a z akých premís vychádzal, keď dospel k záveru, že sa tak má stať už po 6 mesiacoch. Má za to, že záujmu maloletej zodpovedá úprava styku po skončení výchovného opatrenia ako adaptačného obdobia každý párny týždeň v stredu od 14:00 hod. do 16:00 hod. už v jej neprítomnosti, a to v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Žilina, za prítomnosti psychológa. Až v prípade, že sa v rámci výchovného opatrenia, ako aj úpravy styku, ktorý nastúpi po skončení výchovného opatrenia, ktorý by sa podľa nej mal vykonávať na pôde špecializovaného zariadenia za prítomnosti psychológa, dosiahne stav, že maloletá bude pripravená k tomu, aby sa stykala s otcom na pôde rozdielnej od špecializovaného zariadenia, a to aj v rozsahu niekoľko hodín denne, prípadne aj viac dní nepretržite, bude možné upraviť styk otca s maloletou iným spôsobom.

Namietala, že súd nevykonal dôkazy, ktoré navrhla a vykonanie ktorých by mohlo prispieť k riadnemu zisteniu skutkového stavu, najmä pokiaľ ide o zistenie dôvodu, pre ktorý sa maloletá odmieta stykať so

svojim otcom. Dôkazy, ktoré navrhla, a to výsluch maloletých detí N. G. a Y. G., ktoré žili spoločne so svojou matkou - partnerkou otca maloletej, navrhovala z dôvodu preukázania nezdravého prostredia, v ktorom maloletá žila u otca, pre ktoré nezdravé rodinné prostredie aj tieto dve deti sa dovoľávali zverenia do osobnej starostlivosti svojho otca. Tieto dôvody môžu byť jednou z príčin, pre ktoré maloletá odmieta svojho otca, a to napriek tomu, že ona pravidelne vyvíja úsilie motivovať maloletú na kontakt so svojim otcom. V rámci podaného odvolania navrhla vykonať dokazovanie aj vypočutím starej matky zo strany otca maloletej, p. I. I. na okolnosti pomerov v rodine otca maloletej a Mgr. S. H., psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina na okolnosti, aká iniciatíva z jej strany bola vyvíjaná v súvislosti s jej prístupom, ktoré dôkazy navrhovala už v návrhu doručenom súdu dňa 10. 10. 2019.

Matka maloletej uviedla, že vychádza z toho, že výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloletú negatívnym vplyvom. Vzhľadom na postoj maloletej H., ktorá zásadne odmieta otca, je potrebné brať zreteľ predovšetkým na záujem maloletej. Poukázala na to, že maloletá H. v konaní riadne prejavila svoj názor a s ohľadom na jej vek a intelektuálnu vyspelosť súd vzal samotné vyjadrenie maloletej na zreteľ v otázke zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti. Maloleté dieťa nemôže byť nútené k tomu, aby sa stretávalo s ktorýmkoľvek z rodičov, ak to samo nechce.

4. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu, a to čo do výrokov III. a IV. o výživnom, podal odvolanie i otec maloletého dieťaťa, ktorým sa domáhal zmeny rozsudku okresného súdu spočívajúcej v uložení mu povinnosti prispievať na výživu maloletej H. sumou 130,- eur od 01. 08. 2017 a sumou 150,- eur od 01. 09. 2019 mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa a uloženia povinnosti zaplatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 08. 2017 do 29. 02. 2020 v mesačných splátkach po 100,- eur, spolu s bežným výživným k rukám matky dieťaťa, pod následkom straty výhody splátok.

Uviedol, že súd ustálil za obdobie 01. 09. 2017 do 30. 04. 2019 výdavky dieťaťa v celkovej sume 345,- eur a za uvedené obdobie mu určil povinnosť platiť výživné na dieťa v sume 200,- eur, čo je viac ako pomerná časť pripadajúca na oprávneného rodiča. Rozdiel vo vyživovacej povinnosti rodičov vo finančnom vyjadrení súd nezdôvodnil. Podľa neho sú však reálne preukázané výdavky na dieťa v tomto období v sume 300,- eur, vrátane výdavkov na bývanie dieťaťa. Tvrdenie matky o platbách za výučbu anglického jazyka nebolo v konaní bez pochybností preukázané.

Pokiaľ ide o odôvodnené potreby dieťaťa od 01. 05. 2019 do 31. 08. 2019, podľa názoru otca sa reálne výdavky na dieťa v tomto období nezvýšili, pretože náklady na tenis matka riadnym a nespochybniteľným spôsobom nepreukázala. Okrem toho nemal žiadnu vedomosť o tom, že maloletá H. údajne chodí na tréningy tenisu. Opätovne poukázal na to, že súd neodôvodnil rozdiel vo vyživovacej povinnosti rodičov vo finančnom vyjadrení.

Pokiaľ ide o odôvodnené potreby dieťaťa od 01. 09. 2019, za reálne zvýšenie nákladov zo sumy cca 300,- eur považuje zvýšenie na sumu max. 340,- eur, vrátane nákladov na bývanie. Podľa otca súd chybné vyhodnotil výdavky na stravu, kde uviedol, že výdavky na stravu v škole klesli o 20,- eur, ale výdavky na stravu doma sa zvýšili na sumu 150,- eur. Absencia výdavkov v sume 20,- eur na stravu v škole neznamená, že sa dieťa o to viac začalo stravovať doma. Dieťa má naďalej aj stravu v škole, na ktorú štát v celom rozsahu finančne prispieva, preto zanikla povinnosť rodičov platiť stravu v školskej jedálni. Sumu 170,- eur na stravu považuje za nadhodnotenú a neprimeranú. Súd zabudol podľa otca odpočítať aj náklady na tanečnú, kde dieťa nechodí už od konca roka 2018.

Otec vytýkal súdu, že nezobral do úvahy príjem matky pochádzajúci z poberania prídavkov na dieťa, cca 25,- eur mesačne a daňového bonusu cca 23,- eur mesačne. Ide o príjmy, ktoré finančne kompenzujú aj osobnú starostlivosť matky o dieťa. Táto skutočnosť má zásadný vplyv na určenie pomeru vyživovacej povinnosti povinného a oprávneného rodiča k maloletému dieťaťu.

V ďalšom otec uviedol, že rozhodnutie súdu o určení výšky výživného na dieťa považuje, vzhľadom na odôvodnené potreby dieťaťa a pomery na strane povinného a oprávneného rodiča, za neprimerané. Namietal, že odôvodnené potreby dieťaťa, ako ich ustálil súd, nezodpovedajú skutočnostiam zisteným v konaní. Otec spochybnil náklady na tenis vo výške 70,- eur mesačne. Uviedol, že matka síce predložila nejaké rozpisy letnej a zimnej prípravy, podľa ktorých maloletá H. má údajne tréningy 2 x do týždňa, avšak nepredložila žiadny relevantný doklad o mesačných platbách za tieto tréningy. Otec poukázal aj na skutočnosť, že poplatky za tréningy sa odvíjajú aj od reálnej účasti dieťaťa, pričom poukázal na obdobie, kedy bola maloletá hospitalizovaná v nemocnici. Mal za to, že dieťa s tak závažnými zdravotnými problémami nemôže, resp. by nemalo chodiť na tréningy tenisu, ktorý je silový a jednostranne zaťažujúci šport. Matka na poslednom pojednávaní uviedla niekoľko údajných zdravotných komplikácií dieťaťa, dokonca, že dieťa musí chodiť na súkromné rehabilitácie, čo rovnako vylučuje účasť na tréningoch tenisu. Pokiaľ súd v tejto súvislosti vychádzal aj z výpovede dieťaťa, že na tenis chodí, táto výpoveď

dieťaťa, ktorá môže byť aj účelovo ovplyvnená, nepreukázala, že by matka mala výdavky na túto športovú činnosť pravidelne mesačne v sume 70,- eur.

Otec spochybnil i výdavky matky na súkromné hodiny angličtiny vo výške 40,- eur. Uviedol, že matka predložila potvrdenie zo dňa 20. 02. 2020, podpísané p. O. Q., ktorá potvrdzuje, že údajne učila maloletú H. angličtinu a tvrdí, že cena za jednu hodinu je 10,- eur. Z tohto potvrdenia nevyplýva, že by matka dieťaťa túto sumu aj platila p. Q.. Poukázal tiež na to, že p. Q. je matkou druhá matka dieťaťa, p. S. Q., s ktorým matka dieťaťa žije v spoločnej domácnosti, čo výrazne spochybňuje údajné náklady na výučbu anglického jazyka, keďže túto službu poskytuje maloletej osobe z okruhu rodinných známych. K uvedeným výdavkom na dieťa otec uviedol, že tieto podstatne menia výdavky na dieťa, ktoré by mala matka s ním prekonzultovať, minimálne ho vopred s týmto oboznámiť. Uviedol, že skutočnosť, že matka pred ním tají termíny údajných tréningov, ako aj termíny údajnej výučby anglického jazyka, a to napriek tomu, že sa domáha týchto informácií, je dostatočným dôvodom na to, aby súd na tieto výdavky na dieťa neprihliadal.

Pokiaľ ide o výdavky na športové aktivity dieťaťa, tieto podľa otca zároveň nie je možné považovať za výdavky trvalého charakteru, nakoľko ide len o nejaký situačný nápad, ktorý nezodpovedá zdravotnému stavu dieťaťa a nie je ani preukázaný pravidelnými mesačnými výdavkami. Podľa otca je preukázateľné, že dieťa na žiadne krúžky nechodí, minimálne od februára 2020, a to nielen vzhľadom na jeho zdravotný stav, ale aj na situáciu a opatrenia ohľadom koronavírusu. Už dnes sú teda splnené podmienky na zníženie predbežne vykonateľného výživného, a to z dôvodu významnej zmeny pomerov na strane maloletého dieťaťa, kde došlo k poklesu údajných výdavkov na dieťa, a to v sume 70,- eur na tenis, 40,- eur na angličtinu, 25,- eur na tanečnú, 30,- eur na voľno-časové aktivity, t. j. pokles výdavkov najmenej o 165,- eur. Vo vzťahu k ustáleným nákladom na dieťa poukázal na osobné náklady matky, ktorá ich deklarovala v sume 300,- eur a jeho osobné náklady, ktoré deklaroval v sume 350,- eur. Uviedol, že je nereálne, aby dieťa malo viac ako o 50 % vyššie výdavky ako dospelé pracujúce osoby.

Súd podľa otca nezdôvodnil, prečo mu určil povinnosť prispievať na výživu dieťaťa vo vyššej sume oproti matke dieťaťa. V tomto smere podľa neho neobstojí iba konštatovanie, že matka sa o dieťa osobne stará, a to v miere 100 %, a aj to len preto, lebo mu nie je umožňované podieľať sa na výchove dieťaťa. Takéto rozhodnutie je podľa neho nepreskúmateľné a účelovo skresľujúce realitu.

Pokiaľ ide o pomery na jeho strane ako povinného rodiča, domnieva sa, že tieto súd hodnotil veľmi subjektívne a intuitívne. Toto presvedčenie nadobudol aj z toho dôvodu, že sudca vyjadril názor na to, aké mu určí výživné ešte pred tým ako matka dieťaťa vôbec predložila doklady ohľadom nákladov na dieťa a pred tým, ako boli súdu známe pomery rodičov. Uviedol, že je samostatne zárobkovo činná osoba a jeho príjem je závislý od viacerých skutočností. Na to, aby mohol vyprodukovať a zarobiť, musí vyvinúť aj úsilie k tomu, aby firmu vybavil technologicky a materiálno, čo je často tak náročné, že skutočne veľká časť produkcie, resp. tržieb niekoľko rokov pokrýva viac menej práve tieto výdavky. Samostatne zárobkovo činná osoba sa musí predovšetkým postarať o zázemie svojho biznisu, a to aj s rizikom, že nie všetky podnikateľské zámery budú na 100 % úspešné. Samostatne zárobkovo činná osoba musí znášať oveľa vyššie riziká než zamestnanec a príjmy z podnikania je potrebné rozdeliť predovšetkým na náklady potrebné na dosiahnutie zisku, vrátane nákladov na platy zamestnancov a až z toho čo ostane, resp. zo zisku, môže uspokojovať svoje potreby ako súkromná osoba. Ide o všeobecne známe skutočnosti, ktoré súd analyzoval seba vlastným spôsobom a výsledkom tejto analýzy je, okrem iného, záver súdu, že pokiaľ by predal všetok majetok firmy, svoje autá a ostatné hnutelne a nehnuteľné veci, tak môže viesť svoj nákladný život a maloletej platiť výživné na zabezpečenie jej všetkých výdavkov. Táto úvaha súdu nie je objektívna, ale je skôr charakteru emotívneho než reálneho.

Súd podľa otca posúdil pomery na jeho strane nekorektne. Súd uviedol, že zakúpil nákladné stroje a zariadenia za sumu cca 60.000,- eur, na ktoré platí leasing v sume 1.200,- eur mesačne, majetok jeho firmy je 77.648,76 eur, používa dve luxusné autá, na jedno platí leasing. Ide však o vybavenie, bez ktorého by nemohol vykonávať žiadnu činnosť, a ktoré, ako je aj preukázané, je zaplatené z cudzích zdrojov, ktoré musia byť vrátené. Motorové vozidlo, ktoré si kúpil ešte v roku 2017 v hotovosti, používa na súkromné účely, ale aj v podnikaní. Kúpu financoval zo svojich úspor a z predaja auta, ktoré používal dovtedy a taktiež z pôžičky od kamaráta.

Otec odmietol záver súdu, že si nesplnil povinnosti a nepredložil doklady preukazujúce jeho príjmy. Okrem daňových priznaní predložil aj evidenciu tržieb, všetkých pohľadávok a aj záväzkov, z ktorých dokladov je možné najpresnejšie zistiť príjmy z podnikateľskej činnosti, ale aj výdavky potrebné na dosiahnutie týchto príjmov a tieto doklady mal súd k dispozícii.

Súd podľa subjektívnej úvahy ustálil jeho výdavky na min. 2.000,- eur mesačne, výšku mesačného čistého príjmu otca však vo svojej úvahe neuvádza, čím sa stáva tento rozsudok nepreskúmateľný aj v tejto časti. Pokiaľ ide o dovolenky, bol na dovolenke raz za rok v zahraničí, za 1.800,- eur pre tri osoby,

a pokiaľ ide o víkendové pobyty, na víkendy chodí so svojou rodinou, najmä do G., k rodičom jeho manželky.

Poukázal tiež na to, že súd mu neodkladným opatrením v roku 2017 uložil povinnosť platiť výživné 70,- eur mesačne, preto sa nemohol domnievať, že o tri roky už bude mať súd taký názor, že je povinný platiť výživné za to isté obdobie a na to isté dieťa v trojnásobnej sume.

Rozhodnutie súdu o výške výživného od 01. 08. 2017 podľa otca nezodpovedá najmä reálnym odôvodneným potrebám dieťaťa a tiež nezohľadňuje pomery na jeho strane, ale ani pomery na strane matky. Súd neprihliadal na skutočnosť, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a tiež, že jeho súčasná manželka bola do februára 2019 na rodičovskej dovolenke a poberala len rodičovských príspevkov, následne bola evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná a nemala žiadny príjem.

V závere otec dieťaťa požiadal o odklad vykonateľnosti odvolaním napadnutých výrokov rozsudku až do právoplatnosti rozsudku z dôvodu, že v dôsledku opatrení vlády na zamedzenie šírenia nebezpečného vírusového ochorenia bol povinný zo dňa na deň zatvoriť svoju prevádzku (výroba pečiatok a reklamné služby), čím sa jeho finančná situácia výrazne zhoršila, nakoľko od 13. 03. 2020 nemá vôbec žiadne tržby. Doma má manželku a dve deti (jedno pochádza z predchádzajúceho vzťahu manželky). Situácia je kritická, a ak by mal v tejto situácii platiť ešte aj predbežne vykonateľné výživné s nedoplatkom spolu v sume 450,- eur, tak na to nemá financie. Výživné na maloletú si plní v sume 70,- eur podľa neodkladného opatrenia súdu. Matka dieťaťa pracuje v lekárni, čo znamená, že jej príjem nie je postihnutý touto situáciou. Z uvedeného usudzuje, že záujmy maloletej H. by odkladom vykonateľnosti výrokov rozsudku o výživnom neboli ohrozené.

5. Okresná prokuratúra Žilina vo vyjadrení k odvolaniam matky a otca maloletého dieťaťa uviedla, že rozsudok okresného súdu považuje za zákonný a správny a v podrobnostiach odkázala na tvrdenia produkované v priebehu konania.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu rodičov maloletého dieťaťa uviedol, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, k meritu veci sa nevyjadril.

7. Podaním zo dňa 23. 04. 2020 oznámila Krajská prokuratúra Žilina prebratie vstupu do konania, ktorý dosiaľ realizovala Okresná prokuratúra Žilina.

8. Matka maloletého dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok okresného súdu vo výrokoch o výživnom potvrdiť ako vecne správny.

Vo vzťahu k námietkam otca, pokiaľ ide o výdavky na stravu v období od 01. 09. 2019, uviedla, že nie je možné nebrať do úvahy skutočnosť, že maloletá študuje v druhom stupni základnej školy, pričom aj so zreteľom na jej vek, pravidelné aktivity v tenisovej oblasti, ale aj zdravotné problémy, sa oproti obdobiu do 01. 09. 2019 zvýšili náklady na stravu maloletej, minimálne na sumu 170,- eur mesačne, čo predstavuje cca 5,60 eur denne. Súd po vykonanom dokazovaní správne dospel k záveru, že v súvislosti s nástupom dieťaťa do druhého stupňa základnej školy sa zvýšili u maloletej životné náklady, najmä na stravu o cca 30,- eur mesačne.

Pokiaľ ide o prídavky na dieťa, má za to, že i keď súd výslovne v rozhodnutí neuviedol, že pri určovaní výživného prihliadal na to, do akej miery sú potreby maloletej hradené z takýchto zdrojov, keď výška rodinných prídavkov sa v rozhodnom období pohybovala na úrovni 23,52 eur mesačne až 24,95 eur mesačne a obdobne tak daňový bonus, vzhľadom na rozsah vyživovacej povinnosti, o ktorej súd rozhodol, prihliadal aj na stav, do akej miery tieto rodinné dávky je možné, a to v minimálnom rozsahu, použiť na pokrytie odôvodnených potrieb maloletej H.. Len v označenom rozsahu, cca 0,61 eur denne až 0,83 eur denne sú potreby maloletej hradené z rodinných prídavkov.

Pokiaľ ide o náklady na športové aktivity, ktoré vykonáva maloletá, súd vychádzal z týchto nákladov vo výške ňou preukázaných nákladov v sume 70,- eur. Výšku mesačných nákladov s touto športovou aktivitou preukazuje vyjadrenie Tenisového klubu Žilina zo dňa 02. 12. 2019, z ktorého vyplýva, že maloletá hrá tenis 2 x do týždňa, pričom 1 hodina tréningu stojí 6,- eur a okrem toho v mesiacoch november 2019 až marec 2020 bol hradený matkou poplatok za prenájom haly v sume 100,- eur. K týmto nákladom je potrebné započítať aj náklady športového oblečenia a obuvi a výbavy na tenis. Frekvenciu tréningových hodín preukazujú rozpisy tréningov, ktoré boli súdu predložené. Pokiaľ sa argumentuje v odvolaní zdravotným stavom maloletej a jej hospitalizáciou, ide o obdobie necelého týždňa, ktoré nemohlo ovplyvniť výraznejším spôsobom výšku nákladov v súvislosti so záujmom o tenis. Z hľadiska zdravotného stavu maloletej je maloletej doporučené venovať sa športovým aktivitám, zabezpečovať

správnú životosprávu, pravidelný spánok, dodržiavanie pitného režimu, relax v prírode a pobyt v kľudnom prostredí, nie však vyhýbanie sa takým aktivitám, ktoré realizuje maloletá v rámci tenisového klubu.

V súvislosti s výdavkami na angličtinu uviedla, že len samotný blízky vzťah učiteľky anglického jazyka k jej partnerovi nevyklučuje skutočnosť, že maloletá navštevuje výučbu anglického jazyka, ktorú podľa jej výpovede na pojednávaní 02. 03. 2020 navštevuje od útleho veku, teda už niekoľko rokov, o čom má otec maloletej vedomosť. Náklady na výučbu anglického jazyka predstavujú minimálne náklady, ktoré v rámci výučby cudzieho jazyka bežne rodičia maloletých detí hradia a i keď ide o bližší vzťah medzi učiteľkou anglického jazyka a ňou, nie je možné dožadovať sa od učiteľky, ktorá zabezpečuje výučbu, aby pri pravidelnej výučbe angličtiny zabezpečovala túto činnosť bezplatne. Celkové náklady mesačne predstavujú za 4 hodiny 40,- eur.

Otec maloletej poukazuje na to, že výdavky by s ním mala prekonzultovať a vopred ho s týmito oboznámiť, bolo však zrejmé, že aktivity, o ktoré sa zaujíma maloletá, sú v záujme maloletej. S týmito aktivitami sú spojené nie malé finančné náklady, avšak otec maloletej má vysokú životnú úroveň a nemôže byť pre neho problém, aby sa podieľal na týchto nákladoch. Pokiaľ ide o anglický jazyk, maloletá ho absolvovala už v školských rokoch 2016/2017, teda v čase, keď bola v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Otec teda mal vedomosť o tom, že sa súkromne učí anglický jazyk. Otec sa o uvedené aktivity maloletej nikdy nezaujímal, a pokiaľ sa snažil o komunikáciu s ňou, vždy sa táto z jeho strany obmedzila na neustále návraty k problémom v minulých obdobiach.

V súvislosti s koronavírusom, v dôsledku ktorého výdavky na mimoškolské aktivity maloletej odpadli, uviedla, že ide o krátkodobé obdobie, ktoré sa nemôže výraznejším spôsobom prejavíť vo výške výživného. Uviedla tiež, že v súčasnosti už maloletá, ktorá mala prerušený tenis na 5 týždňov, trénuje, o čom otca informovala s tým, že prerušený tréning tenisu spadá do obdobia marec až do konca apríla 2020. Na druhej strane poukázala na to, že vznikli ďalšie náklady, najmä v súvislosti so stravovaním, pretože deti sú celý deň doma, a teda bezplatná strava počas obedov nie je zabezpečovaná zo strany školy, čo sa premieťa do vyšších nákladov na stravu nielen počas obedov, ale počas celého dňa. Maloletá sa zároveň v tomto období začala venovať maľovaniu, v súvislosti s ktorým záujmom jej vznikli náklady na kúpu maliarskeho náčinia a potrieb, ktoré si maľovanie vyžiadalo, pričom výška prvotných nákladov predstavuje 102,27 eur. Aj o tomto novom záujme maloletej otca informovala prostredníctvom e-mailu. V ďalšom matka uviedla, že nie je možné súhlasiť s námietkou, že náklady na výživu maloletého dieťaťa by nemali byť vyššie ako reálne náklady na výživu rodičov. Poukázala na to, že dieťa sa vyvíja, rastie, s čím sú spojené takmer pravidelne zvýšené náklady na oblečenie, obuv i hygienu a je potrebné brať do úvahy aj skutočnosť, že do reálnych nákladov maloletého dieťaťa majú byť zahrnuté aj náklady na dovolenky, výlety a pod., ktoré zatiaľ súd do reálnych výdavkov pre maloletú nezahrnul, hoci tak ako otec maloletej sa pravidelne zúčastňuje nákladných dovolení.

Súd podľa matky správne prihliadal nielen na deklarováný príjem, ale aj na možnosti a schopnosti otca. Stotožnila sa so zistením súdu prvej inštancie, podľa ktorého životná úroveň otca nezodpovedá jeho deklarovanejmu príjmu, keď otcom deklarované mesačné výdavky ďaleko prevyšujú ním tvrdený mesačný príjem. Správne súd prvej inštancie prihliadol na celkovú životnú úroveň otca, ktorú nepochybne určuje aj jeho bytová situácia, používanie motorových vozidiel v rodine, nákladné dovolenky a pod.

Pokiaľ otec poukazoval na výživné určené neodkladným opatrením, neodkladným opatrením sa určuje len nevyhnutné výživné, preto nie je možné súhlasiť s názorom otca, že sa nemohol domnievať, že o tri roky už bude mať súd iný názor.

9. Krajská prokuratúra Žilina v reakcii na vyjadrenie matky a kolízneho opatrovníka zotrvala na obsahu vyjadrenia realizovaného Okresnou prokuratúrou Žilina zo dňa 22. 04. 2020 a navrhla rozsudok okresného súdu s poukazom na výsledky znaleckého dokazovania ako vecne správny potvrdiť.

10. Otec maloletého dieťaťa vo vyjadrení k vyjadreniu krajskej prokuratúry zotrval na skutkových a právnych argumentoch uvedených v odvolaní proti rozsudku okresného súdu.

11. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 C. m. p., § 34 C. s. p.), po zistení, že odvolania rodičov maloletej boli podané včas, oprávneným účastníkom konania (§ 362, § 359 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v celom rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a čo do výrokov o výživnom a výroku o úprave styku rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a čo do výroku o výchovnom opatrení rozsudok okresného súdu podľa § 388 C. s. p. zmenil.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že pokiaľ ide o výživné a úpravu styku otca s maloletou dcérou, súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

13. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v časti výživného odvolací súd uvádza, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Konkrétna výška výživného je teda ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávnenej, jednak na strane výživou povinnej osoby. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu, pričom sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a rozsahu jeho prípravy na budúce povolanie a ďalších okolností. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie a pokiaľ to umožňujú pomery na strane výživou oprávnenej osoby i kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Na strane povinnej osoby sa skúmajú jej schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet vyživovaných osôb, výška takéhoto výživného a pod.

14. Súd prvej inštancie, vychádzajúc pri úprave rozsahu vyživovacej povinnosti zo zákonných kritérií, ktorými sú na jednej strane schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného - otca a na druhej strane odôvodnené potreby maloletého dieťaťa (§ 62, § 63, § 75 ods. 1 zákona o rodine), uložil otcovi maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletej dcéry za jednotlivé obdobia špecifikované vo výrokovvej časti rozsudku podľa jeho zárobkových možností a odôvodnených potrieb dieťaťa tak, ako boli v konaní zistené. Odvolací súd sa s postupom súdu prvej inštancie v tomto smere stotožňuje, keď súdom prvej inštancie určené výživné zodpovedá tak odôvodneným potrebám mal. dieťaťa (vzhľadom na jeho vek, vývoj a zdravotný stav), ako aj zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, kedy súd prihliadal nielen na preukázaný príjem otca z daňových priznaní, ale predovšetkým zo životnej úrovne otca a výšky jeho výdavkov, ktoré je otec schopný hradiť napriek deklarovanému príjmu, ktorý však nezodpovedá jeho výdavkom.

15. Odvolacie námietky otca maloletého dieťaťa o neprimeranosti výšky určeného výživného odôvodneným potrebám dieťaťa a jeho možnostiam a schopnostiam vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné.

16. Pokiaľ ide o náklady spojené s výchovou a výživou maloletej za jednotlivé obdobia ustálené súdom prvej inštancie, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v bode 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie svoje zistenia v tomto smere riadne odôvodnil a odvolací súd tieto v celom rozsahu preberá. Otec v odvolaní namietal výdavky na tenis a výučbu anglického jazyka maloletej, ktoré považoval za nepreukázané. Súd prvej inštancie v tomto smere vychádzal jednak z výpovede matky maloletej, ale aj listinných dôkazov predložených matkou (vyjadrenie Tenisového klubu Žilina, potvrdenie O. Q., vid' bod 33., str. 24, ods. 9, 10 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, nevidel dôvod, pre ktorý by nemal na tieto výdavky prihliadať. V súvislosti s námietkou otca o neprimeranosti výdavkov na maloleté dieťa odvolací súd zároveň poukazuje na návrh otca zo dňa 27. 07. 2017 (č. I. 138 spisu), ktorým sa domáhal zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti s uložením povinnosti matke maloletej prispievať na výživu maloletej vo výške 200,- eur mesačne. Z uvedeného vyplýva, že otec v danom období považoval takto určené výživné za primerané potrebám dieťaťa, napriek tomu v súčasnosti takto určené výživné namieta. Pokiaľ ide o zvýšenie výživného od 01. 05. 2019 a následne od 01. 09. 2019,

toto zvýšenie je odôvodnené zmenou pomerov na strane maloletého dieťaťa v spojení so záujmovou činnosťou maloletej a následne nástupom maloletej na vyšší stupeň vzdelávania.

17. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil i námietky otca vo vzťahu k vyhodnoteniu jeho možností a schopností platiť súdom určené výživné. Otec maloletého dieťaťa namietal, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd ustálil jeho výdavky na sumu cca 2.000,- eur, avšak z tohto nevyplýva z akej výšky jeho príjmu súd vychádzal. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že pokiaľ súd ustálil výdavky otca vo výške 2.000,- eur mesačne, je zrejmé, že príjem otca musí byť minimálne v tejto výške, keď otec nepreukázal svoje tvrdenie, že na úhradu nákladov sú mu poskytované pôžičky zo strany príbuzných či iných osôb. Súd prvej inštancie pritom výživné určil v sume, ktorú môže otec pokryť splátkami leasingu motorového vozidla Škoda rapid vo výške 240,- eur. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 62 ods. 5 zákona o rodine, ktoré správne aplikoval i súd prvej inštancie.

18. Pokiaľ otec v odvolaní poukazoval na to, že je samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá sa musí predovšetkým postarať o zázemie svojho biznisu, odvolací súd uvádza, že je predovšetkým otcom maloletého dieťaťa (nie jedného), voči ktorému má zo zákona vyživovaciu povinnosť, ktorú si musí plniť. Odvolací súd zdôrazňuje, že splodením dieťaťa berie budúci rodič na seba povinnosti a zodpovednosť, ktorá ho sprevádza po celý jeho ďalší život. Je preto nevyhnutné, aby sa choval tak, aby svojim záväzkom a povinnosťami dokázal vždy a za všetkých okolností dostať. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na ďalšie majetkové pomery otca tak ako boli ustálené súdom prvej inštancie, ktoré vypovedajú o vysokej životnej úrovni otca, na ktorej má právo podieľať sa i maloleté dieťa (viď bod 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku, str. 34, časť pomery otca v rozhodnom období).

19. Ako nedôvodné odvolací súd vyhodnotil i odvolacie námietky otca, ktorými súdu prvej inštancie vytýkal, že neprihliadal na jeho vyživovaciu povinnosť voči manželke a mal. D.. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že súd pri posudzovaní výdavkov otca prihliadal i na uvedené vyživovacie povinnosti otca (v rámci výdavkov otca). Rovnako nedôvodné je odvolanie otca i v časti určenia rozsahu jeho vyživovacej povinnosti oproti vyživovacej povinnosti matky, keď súd prvej inštancie prihliadal i na to, že matka si časť svojej vyživovacej povinnosti plní osobnou starostlivosťou o maloletú. Odvolací súd zároveň dodáva, že v prípade určenia výživného ide o výživné na bežné, pravidelne sa opakujúce výdavky spojené s výchovou a výživou maloletej, pričom hradenie sporadických, náhodných výdavkov je predovšetkým na rodičovi, ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa. V súvislosti s poukazom otca na zníženie výdavkov na maloletého dieťa v súvislosti s opatreniami proti šíreniu ochorenia COVID-19, odvolací súd uvádza, že i keď v dôsledku týchto opatrení mohlo dôjsť k zníženiu určitých výdavkov, ide o zníženie len na prechodné obdobie, pričom uvedené má na druhej strane vplyv na zvýšenie výdavkov napr. na stravu, bývanie (energie, spotreba vody) či výživové doplnky (za účelom posilnenia imunity).

20. Vychádzajúc z uvedených záverov a skutočností odvolací súd, v celom rozsahu sa stotožniac so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie v časti určenia výživného zo strany otca tak ako ich podrobne uviedol v bodoch 42. až 49. odôvodnenia napadnutého rozsudku, rozsudok okresného súdu vo výrokoch o výživnom ako vecne správny potvrdil.

21. Ako vecne správny potvrdil odvolací súd aj výrok o úprave styku otca s maloletou dcérou, ktorý sa bude realizovať po ukončení výchovného opatrenia nariadeného maloletému dieťaťu a jeho rodičom.

22. Pokiaľ matka v odvolaní namieta rozsah styku otca s maloletou, ktorý sa má realizovať v jej neprítomnosti, odvolací súd uvádza, že úprave styku predchádza realizácia výchovného opatrenia zameraného na obnovu vzťahu otca a maloletej dcéry a ich vzájomnej dôvery. Vzhľadom na trvanie a formu výchovného opatrenia a vek maloletej možno predpokladať, že dôjde k náprave vzťahu otca a maloletého dieťaťa umožňujúceho ich kontakt bez prítomnosti matky. Stretávanie sa otca s maloletou pritom bude počas prvých troch mesiacov po ukončení výchovného opatrenia prebiehať len počas dňa, každý páry týždeň, až následne sa bude realizovať stretávanie sa otca s dcérou počas celého každého druhého víkend. Odvolací súd však dodáva, že v prípade, ak by v priebehu realizácie nariadeného výchovného opatrenia boli zistené skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na úpravu styku po jeho realizácii, je možné rozsah či spôsob styku otca s maloletou zmeniť (§ 26 zákona o rodine).

23. Matka maloletého dieťaťa podala odvolanie i čo do výroku o uložení výchovného opatrenia maloletému dieťaťu a jeho rodičom. Odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeny rozhodnutia okresného súdu v tejto časti, vyhodnotiac odvolanie matky za čiastočne dôvodné. Odvolací súd po prieskume napadnutého rozsudku v tejto časti konštatuje, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine pre uloženie výchovného opatrenia maloletej a jej rodičom, a to pre dlhodobu pretrvávajúce problémy pri styku otca s maloletou, tiež z dôvodu hlboko narušených vzťahov otca s maloletou dcérou. Odvolací súd má za to, že na výchovné opatrenie nemožno v danom prípade rezignovať.

24. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o potrebe odbornej pomoci pri obnovovaní vzťahu medzi otcom a dcérou a ich vzájomnej dôvere za účasti psychológa/psychoterapeuta. V tomto smere odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, vychádzal zo zistení, že styk otca s maloletým dieťaťom sa v súčasnosti nerealizuje, maloleté dieťa otca odmieta. Potreba odbornej pomoci pri nadviazaní kontaktu medzi otcom a dcérou vychádza i zo znaleckého posudku a výpovede znalca PhDr. Jozefa Ďanovského.

25. Odvolací súd však pristúpil k úprave intervalov stretnutí v špecializovanom zariadení, prihliadajúc i na ďalšie povinnosti maloletého dieťaťa spojené so školou či záujmovými aktivitami. Vychádzajúc zo znaleckého posudku znalca PhDr. Jozefa Ďanovského a jeho výpovede na pojednávaní dňa 08. 11. 2019 odvolací súd upravil interval stretnutí tak, aby k tomuto došlo aspoň raz týždenne. V tomto smere odvolací súd neakceptoval návrh matky na určenie intervalov stretnutí raz za dva týždne, keď znalec v znaleckom posudku síce uviedol, že je vhodné stretávanie sa maloletej s otcom minimálne dvakrát do mesiaca, pri svojom výsluchu na pojednávaní však uviedol, že optimálne je stretávanie sa raz týždenne. Určenie jednotlivých termínov, trvanie stretnutí a ich priebeh (t. j. prítomnosť matky či iných osôb) ponechal odvolací súd, vzhľadom na potrebu vytvorenia vzťahu medzi otcom a dcérou, čo si vyžaduje určitý čas a prácu psychológa/psychoterapeuta s maloletým dieťaťom, na psychológovi/psychoterapeutovi určeného špecializovaného zariadenia, ktorý na základe práce s maloletým dieťaťom bude môcť, v súčinnosti s oboma rodičmi maloletej, určiť a viesť stretnutia maloletého dieťaťa s otcom tak, aby došlo k vytvoreniu vzťahu otca s dcérou a eliminácii stresových faktorov. Bude záležitosťou subjektu poskytujúceho odborné poradenstvo, zvoliť najvhodnejšie postupy a metódy poradensko - psychologických služieb, aby výchovné oparenie naplnilo svoj účel a nebolo len formálne, avšak za dodržania súdom určeného intervalu raz týždenne. Účelom nariadeného výchovného opatrenia bude i zlepšenie komunikácie rodičov maloletého dieťaťa ohľadom výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa, keď jedným z faktorov podieľajúcich sa na postoji maloletej dcéry k otcovi je i zlá komunikácie, resp. nekomunikácia medzi rodičmi maloletej, ako to vyplýva i zo znaleckého posudku PhDr. Jozefa Ďanovského. Odvolací súd zároveň uložil matke povinnosť zabezpečiť prítomnosť maloletej H. na odbornom poradenstve podľa pokynov špecializovaného zariadenia, ktoré bude odborné poradenstvo realizovať.

26. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie neupravil predĺženie výchovného opatrenia v závislosti od toho, či dôjde k realizácii jednotlivých stretnutí v rámci nariadeného výchovného opatrenia. Súd bude priebeh a účinnosť uloženého výchovného opatrenia sledovať a v závislosti od jeho priebehu rozhodne prípadne o aplikácii ďalších opatrení, môže tiež rozhodnúť o jeho predĺžení či zrušení. Ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok (zmena postoja dieťaťa), môže súd využiť ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo práve zasiahne do výkonu rodičovských práv a povinností. Za účelom priebežného hodnotenia výkonu a účinnosti výchovného opatrenia odvolací súd uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina povinnosť poskytnúť okresnému súdu súčinnosť sledovaním, či rodičia a maloleté dieťa realizujú uložené výchovné opatrenie, s tým, že o priebehu realizácie výchovného opatrenia podá správu v pravidelných mesačných intervaloch.

27. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku matky vo vzťahu k nevykonaniu ňou navrhnutých dôkazov, odvolací súd túto vyhodnotil ako nedôvodnú. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov

(II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 C. s. p.) a nie účastníkov. Súd prvej inštancie sa s návrhom matky riadne vysporiadal a uviedol dôvody, pre ktoré návrh matky na doplnenie dokazovania výsluchom navrhovaných svedkov zamietol. Odvolací súd sa s uvedenými dôvodmi stotožňuje, keď zistenie dôvodov, pre ktoré maloletá otca odmieta, bude úlohou psychológa/psychoterapeuta v rámci poskytovaného odborného poradenstva. Zistenie tohto dôvodu je totiž kľúčové pre vedenie terapie.

28. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a záverov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch III. a IV. o výživnom a výroku VI. o úprave styku podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a vo výroku V. o výchovnom opatrení podľa § 388 C. s. p. zmenil.

29. Vo zvyšnej časti (výroky I., II., VII., VIII., IX., X. a dopĺňacím rozsudkom doplnené výroky o znalečnom a trovách štátu), ktorá nebola napadnutá odvolaním žiadneho z účastníkov konania, ponechal odvolací súd rozsudok okresného súdu, v spojení s dopĺňacím rozsudkom, nedotknutý, keď vo vzťahu k uvedeným výrokom odvolací súd po ich preskúmaní podľa § 65 C. m. p. nezistil pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré by odôvodňovalo ich zmenu alebo zrušenie.

30. Pokiaľ ide o trovy konania medzi účastníkmi konania, vzhľadom na čiastočnú zmenu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd, okrem odvolacích trov, nanovo rozhodol aj o trovách prvoinštančného konania, a to podľa § 52, § 53 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 2 C. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keď žiaden z účastníkov konania si náhradu trov konania neuplatnil a odvolací súd nezistil dôvody, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov niektorému z účastníkov konania.

31. V súvislosti so žiadosťou otca o odklad vykonateľnosti rozsudku okresného súdu, odvolací súd na túto jeho žiadosť nereflektoval/nemohol reflektovať, nakoľko na to neexistoval legitímny/právny dôvod.

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)